

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 92 (103)

Olsztyn, Czwartek 18 kwietnia 1946 r.

Rok II

W obronie pokoju Polska domaga się zerwania stosunków z faszystowską Hiszpanią

Dzis dalszy ciąg dyskusji w Radzie Bezpieczeństwa

Nowy Jork, 18,4 (PAP). Na wczorajszym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa delegat Polski ambasador Lange przedłożył w imieniu Rządu Jedności Narodowej wniosek w sprawie faszystowskiej Hiszpanii. Uzasadniając swój wniosek amb. Lange wygłosił dłuższe przemówie-

nie, w którym zwrócił uwagę Rady na fakt, że gen. Franco popierał podczas wojny państwa osi i że nadal realizuje faszystowskie cele tych państw, będąc całkowicie związany z hitlerowską tradycją.

— Hiszpania generała Franco — mówił amb. Lange — przedstawia obecnie jeden wielki obóz wojenny. Faszystowska armia hiszpańska liczy ponad 600.000 ludzi. Trzemiście hiszpańskie nastawione jest na produkcję wojenną. Ostatnio przystąpiono do fortyfikowania półwyspu na wielką skalę.

Ab. Lange jest w posiadaniu spisu firm hiszpańskich, które nadal produkują najnowocześniejszą broń według wzorów niemieckich. Uczni niemieccy swobodnie przeprowadzają badania nad nowymi rodzajami broni.

Hiszpania stała się schroniskiem dla dziesiątków tysięcy hitlerowców, przestępców wojennych, którzy ko-

rzystają z pełnej swobody i opieki rządu gen. Franco.

Przed miesiącem rząd gen. Franco rozpoczął wielką koncentrację swoich wojsk nad granicą francuską.

W zakończeniu swojego przemówienia ambasador Lange przypomniał delegatom o wielkiej odpowiedzialności, która na nich ciąży i stwierdzając, że faszyzm hiszpański stanowi poważne zagrożenie pokoju, domagał się w imieniu Rządu Jedności Narodowej uchwalenia takiej rezolucji, która spowodowałaby zerwanie stosunków dyplomatycznych i ekonomicznych z faszystowską Hiszpanią przez państwa, należące do Organizacji Narodów Zjednoczonych.

W dyskusji za wnioskiem Polski zdecydowanie wypowiedział się delegat Francji, amb. Bonnet, m. in. mówiąc:

— Ludność Hiszpanii napewno nie będzie miała żalu do Narodów Zjednoczonych za przyczynienie się do

wyzwolenia ludu hiszpańskiego spod jarzma faszystowskiego reżimu.

Również za wnioskiem Polski wypowiedział się delegat Meksyku.

Delegat Stanów Zjednoczonych min. Stettinius, stwierdziwszy, że dla Ameryki reżim gen. Franco jest równie niesympatyczny, nie wypowiedział się jasno, czy będzie głosował za czy przeciw wnioskowi.

Stettinius zwrócił uwagę Rady, że likwidacja faszyzmu w Hiszpanii powinna być dokonana przez samą ludność w sposób pokojowy i że nie powinno się dopuścić do wojny domowej w Hiszpanii, która niewątpliwie zakłóciłaby atmosferę międzynarodową.

Przeciwko wnioskowi Polski przemawiał jedynie delegat Holandii, wysuwając jednak tylko zastrzeżenia natury prawnej w związku z faktem, że Hiszpania nie jest członkiem ONZ.

Dalszy ciąg debaty odłożono na dzisiejsze posiedzenie, które rozpocznie się o godz. 21. Posiedzenie wczorajsze trwało 4 godziny.

Marsz. Zymierski dziękuje Stalinowi

Warszawa, 18,4. (PAP). Marszałek Zymierski przesłał Generalissimosowi Stalinowi depesze, w której wyraża podziękowanie za przekazanie polskiej marynarce wojennej 23 jednostek morskich, co umożliwi Polsce zorganizowanie ochrony swojego długiego wybrzeża morskiego.

Podzwonne Ligi Narodów

Genewa, 18,4 (PAP). W dniu dzisiejszym odbędzie się ostatnie posiedzenie Ligi Narodów. Przygotowana do uchwalenia rezolucja likwidacyjna składa się z 21 punktów. Najważniejszym punktem jest stwierdzenie, że Liga Narodów przestaje istnieć.

Pozostać mają jedynie niektóre likwidacyjne agendy Ligi, które przekażą majątek i sprawy Ligi Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Oddzielne traktaty pokojowe?

Sensacyjne oświadczenie Byrnesa

Waszyngton, 18,4 (SAP). Amerykański sekretarz stanu, Byrnes, powiedział na konferencji prasowej, że w razie, gdyby zbliżająca się konferencja paryska 4-ch ministrów spraw zagranicznych nie doprowadziła do porozumienia, wówczas W. Brytania, St. Zjednoczone i Francja będą, być może, zmuszone do podpisania traktatów pokojowych oddzielnie.

Byrnes zastrzegł się, że bynajmniej nie przewiduje tej ewentualności, tylko chce powiedzieć, że nie uważa za niemożliwe, że trzy mocarstwa podpiszą odrębne traktaty ze sprzymierzeńcami b. III Rzeszy.

Na tej samej konferencji prasowej Byrnes powiedział, że nie wie o żadnej fabryce pracującej w Hiszpanii nad rozbiciem atomu, a prowadzonej przez Niemców.

Dymisja rządu w Grecji

Tsaldaris tworzy rząd monarchistyczny

Ateny, 18,4 (obsł. wł.). Wczoraj cały koalicyjny rząd grecki złożył swoją rezygnację na ręce regenta arcybiskupa Damaskinosa.

Powodem kryzysu rządowego było ustąpienie trzech umiarkowanych ministrów, którzy krok swój uzasadnili tym, że partia populistów, posiadająca większość w nowym parlamencie, uniemożliwiła im faktyczne kierownictwo swoimi resortami, oraz, że zdecydowała wnieść do parlamentu projekt ustawy, przyspieszającej plebiscyt w sprawie powrotu króla do kraju.

Misji utworzenia nowego rządu podjął się Tsaldaris, dotychczasowy min. spraw zagranicznych i przywódca partii populistów.

W kołach politycznych przewiduje się, że nowy rząd będzie się składał z samych populistów, przybierając charakter zdecydowanie prawicowy i monarchistyczny.

Na odbudowę Warszawy naród musi zmobilizować 300 miliardów zł

Warszawa, 18,4 (PAP). W dniu wczorajszym ukonstytuowało się prezydium Komitetu Wykonawczego Naczelnej Rady Odbudowy Warszawy.

Na posiedzeniu plenarnym z udziałem przedstawicieli całego społeczeństwa, stwierdzono, że odbudowa Warszawy wymaga 300 miliardów zł.

Osiągnięcie tak olbrzymich funduszy możliwe jest tylko na drodze zainicjowania szerokiej akcji społecznej. Cały naród musi podjąć się dzieła odbudowy stolicy. Stanowi to nakaz polskiego honoru, rozumu politycznego i konieczności państwowych i ekonomicznych.

Za naszą i waszą wolność

Hasło to, będące wyrazem nieporównanej szlachetności i najgłębszego umiłowania wolności, przez pokolenia całe przyswiewcało najlepszym synom Polski, którzy życie swoje składali ofiarnie nie tylko w walce o wolność własnej Ojczyzny, ale i tych wszystkich narodów, które borykały się z jarzmem własnej czy też obcej niewoli.

Polska, jak mało który naród, w ciągu półtorawieczna na wszystkich ładach świata krwią swoich najlepszych synów zadokumentowała nie tylko umiłowanie własnej wolności — zadokumentowała swoją świadomą wolę upowszechnienia na wszystkie narody najszczytniejszych ideałów i zdobyci demokracji.

Gdziekolwiek walczone o wolność nigdzie nie zabrakło Polaków. W wojnie o niepodległość Ameryki, w wyzwolęńczych walkach narodu włoskiego, w rewolucjach niemieckich czy francuskich, w bohaterskim zrywie komuny paryskiej, na Węgrzech, w Irlandii czy w Afryce, a wreszcie w krwawej obronie ludu hiszpańskiego przed faszystowskim jarzmem gen. Franco i na wszystkich frontach ostatniej wojny — wszędzie obficie ofiarnie lała się krew polska, zapisując w historii walk wolnościowych wszystkich niemal narodów świata nazwiska polskie i fakty jednostkowego czy też zbiorowego bohaterstwa Polaków.

Ta właśnie najcenniejsza tradycja naszego narodu leży u podstaw podjętej obecnie przez Polskę na terenie międzynarodowym inicjatywy zbiorowego przeciwstawienia się faszyzmowi hiszpańskiemu, ostatniemu podaj bastionowi hitlerowskiej doktryny przemocy, niewoli i barbarzyństwa.

Inicjatywie Rządu Jedności Narodowej w Radzie Bezpieczeństwa, inicjatywie, która wypływa ze źródeł najszczytniejszego tradycyjnego ideałizmu polskiego, towarzyszy też solarna postawa naszego narodu, tych wszystkich Polaków, którym droga jest własna wolność i honor wolnego narodu.

Wł. M.

Nie będzie komisarycznych zarządów gminnych

Powstają już Rady Narodowe w terenie

Największą przeszkodą, na jaką napotyka organizacja i prace samorządu terytorialnego w naszym województwie — jest brak ludzi. Już od kilku miesięcy odbywa się, proces wędrowki pracowników umysłowych z urzędów państwowych i samorządów do instytucji gospodarczych i innych, których personel otrzymuje wyższe pobory.

Brak sił fachowych daje się szczególnie odczuć przy organizacji samorządów gminnych. Naczelnik Woj. Wydz. Samorządowego, ob. W. Wiesiołowski, w rozmowie z naszym współpracownikiem na temat organizacji placówek samorządu terytorialnego w woj. olsztynskim, wyraził przekonanie, że dziś już nie można liczyć na większy przyływ wykwalifikowanych samorządowców i sił biurowych do naszego województwa.

W związku z tym zachodzi potrzeba szkolenia personelu na miejscu, w pierwszym rzędzie przez zaznajamianie go z odpowiednimi przepisami i ustawami. W tym celu na początku maja zorganizowane będą narazie 6-dniowe kursy samorządowe dla pracowników samorządowych gminnych i miejskich. Na jesieni uruchomione zostaną analogiczne kursy paromiesięczne.

Reorganizacja gmin, polegająca na nadaniu im form, przyjętych w Polsce Centralnej, została zakończona. Przeciennie gmina zbiorowa obejmuje 10.000 ha ziemi opodatkowanej. Ma ona większy zakres uprawnień i obowiązków, oraz większe dochody i dotacje ze skarbu państwa, które pozwalają jej znacznie rozszerzyć swą działalność.

Przy ocenie możliwości finansowych samorządów miejskich i gminnych należy wziąć pod uwagę, że miasta, nawet bardzo zniszczone, są w posiadaniu tzw. przedsiębiorstw miejskich — wodociągów, kanalizacji, gazowni, elektrowni i in., które, po odremontowaniu, zapewnią im stały dochód.

Gminy natomiast tych możliwości nie posiadają i muszą dopiero z własnej inwencji i własnym nakładem zapewnić sobie stałe źródła dochodu.

Mimo wielkich zniszczeń miasta naszego województwa, bardziej kulturalnie urządzone, znajdują się w lepszym położeniu, niż ogólnie biorąc, miasta powiatowe centralnej Polski.

Gminy zbiorowe dzielą się na gromady, które odpowiadają terytorialnie dawnym jednostkowym gminom niemieckim.

Zostały już ustalone granice i siedziby gmin, co w konsekwencji pociągnie za sobą pewne, nieznaczne zresztą, poprawki granic między po-

wiatami. Niezależnie od tego zajdą zapewne dość znaczne zmiany granic niektórych powiatów północnych, przeciętych linią graniczną między Polską a Litewską SRR.

Chodzi tu głównie o pow. gierdawski, który po naszej stronie stanowi wydłużony pas ziemi. Po zakończeniu prac Komisji Delimitacyjnej polsko-radzieckiej będzie on niewątpliwie rozparcelowany między sąsiednie powiaty.

Należy przypuszczać, że sytuacja finansowa samorządów miejskich, powiatowych i gminnych, zwłaszcza tych ostatnich, uwarunkowana dziś akcją osiedleńczą i stanem zagospodarowania kraju, poprawi się znacznie po nowych zbiorach — w miarę wzrastania zdolności płatniczej mieszkanców wsi i miast.

Jednakże samorzady te o własnych siłach nie są w stanie przez czas dłuższy odbudować swoich przedsiębiorstw, a już w żadnym wypadku nie będą mogły zdobyć się na inwestowanie sum z własnych dochodów w budowę wodociągów, kanalizacji itp. Pomoc kredytowa Państwa w tym względzie jest koniecznym warunkiem ich rozwoju.

Dotąd burmistrzowie i wójtowie mianowani byli przez starostów. Obecnie tworzy się Rady Narodowe trzech stopni — miejskie, powiatowe i gminne. Organizację Rad zakończono w powiatach: Olsztyn, Ostród, Nibork i Szczytno. Te zaś ze swej strony organizują Rady gminne. Prace organizacyjne w tym kierunku zataczają coraz szersze kręgi, obejmując nowe powiaty. (El)

W walce o demokratyczną Polskę

Rezolucje zjazdu prasy ludowej

Na pierwszym ogólnopolskim zjeździe prasy ludowej uchwalono m. in.:
Prasa ludowa, stojąc na gruncie manifestu PRAWN i KRN, kontynuować będzie walkę o pełną demokratyzację Polski i będzie zwalczać wspólnie z

Marian Strzelecki nie żyje

Po kilkudniowej chorobie zmarł red. Marian Strzelecki, jeden z najbardziej znanych polskich dziennikarzy i działaczy sportowych.

Przed wojną był on naczelnym redaktorem «Przeglądu Sportowego». Ostatnio brał żywy udział w pracach organizacyjnych PUWF.

Sp. Marian Strzelecki był jednym z założycieli klubu piłkarskiego «Polonia» i przez szereg lat czynnym członkiem tego klubu.

Przedwczesny zgon ś.p. Mariana Strzeleckiego stanowi wielką stratę zarówno dla sportu polskiego, jak i dla dziennikarstwa sportowego.

Prokuratorzy polscy wyjechali do Pragi

Na zaproszenie Czechosłowacji udała się do Pragi delegacja prokuratorów polskich.

Pobyt delegacji Prokuratury Polskiej pozostaje w związku z toczącym się w Pradze procesem zbrodniarza wojennego Karola Hermana Franka, niemieckiego „protektora” Czech i Moraw.

Jak wiadomo, w Pradze bawi również prokurator Jackson, oskarżyciel główny Stanów Zjednoczonych w procesie norymberskim. (SAP)

Krwawy kat Oswiecimia

Heoss przyznaje się do wymordowania 3 mil. ludzi

Na procesie norymberskim zeznawał były komendant obozu w Oświęcimiu Rudolf Hoess.

Hoess opowiada o masowym mordowaniu Żydów. Stwierdza, że otrzymał rozkaz Hitlera «całkowitego rozwiązania problemu żydowskiego».

W obozie oświęcimskim od roku 1940 do 1943 według zeznań Hoessa, zginęło 2 i pół miliona Żydów, mężczyzn, kobiet i dzieci.

Hoess stara się wybielić swoją działalność i mówi, że pomimo wąt-

pliwości, jakie budziły się w nim przy mordowaniu ofiar, musiał wykonać rozkaz Himmlera. — Sam Himmler w 1942 roku był świadkiem mordowania więźniów od początku do końca takiego procesu.

W dalszym ciągu zeznania odpowiadając na pytania prokuratora amerykańskiego, Hoess oświadczył, że ogólna liczba ofiar w Oświęcimiu wyniosła około 3 milionów ludzi, tj. 80 proc. wszystkich więźniów, którzy się przez obóz przewinęli.

Przegląd prasy

Wybory

Wybory greckie są przykładem, że samo przeprowadzenie aktu wyborczego nie jest równoznaczne z wprowadzeniem demokracji. Nie przyniosły również dobrobytu i zmiany na „lepsze”.

Chaos, inflacja, groźba wojny domowej — oto wyniki wyborów greckich, odbytych w »przepisanym« terminie, pod okiem obserwatorów zagranicznych i które przyniosły zwycięstwo prawicy.

Na marginesie ostatnich wyborów w Grecji i na Węgrzech »Zycie Warszawy« pisze:

»Czy możliwy jest dziś w Polsce rząd — który by potrafił rządzić przeciw zorganizowanej i uświadomionej politycznie klasie robotniczej?»

Czy jakiegokolwiek wybory mogą same przez się rozwiązać jedno tylko chociażby spośród zagadnień stojących przed nami, jak: konieczność zwiększenia produkcji przemysłowej i rolniczej, zagospodarowanie ziem zachodnich i td. i td.?

A już wybory, które przyniosą w wyniku — niezależnie od czyjegokolwiek zwycięstwa — dalszą walkę, najmniej chyba mogą przyczynić się do rozwiązania tych zagadnień.

Dlatego, nie pomniejszając bynajmniej znaczenia aktu wyborczego, jako jednej z podstaw demokracji i jako jednego ze środków stabilizacji stosunków, nie przestaniemy powtarzać: wybory, w których kraj wyszedłby rozdarty, wybory po których rozpoczęłaby się niekończąca się walka wewnętrzna — niezależnie od tego, kto by zwyciężył — nie tylko nie stanowiłyby „cudu” spełnionych życzeń, lecz przyniosłyby to, co dały Grecji i Węgrom. Chaos, ruinę gospodarczą, interwencję obcych w nasze sprawy wewnętrzne».

bratnimi pismami robotniczymi obóz reakcji.

Prasa ludowa poświęci specjalną uwagę wszelkim wysiłkom, zmierzającym do uporządkowania i ulepszenia życia gospodarczego Polski, ze szczególnym uwzględnieniem spraw, dotyczących wsi i będzie stać na stanowisku czystości życia politycznego, gospodarczego i społecznego, piętnując wszelkie nadużycia i niedociągnięcia.

Każdy działacz ruchu ludowego na ziemiach odzyskanych winien być aktywnym w kierunku ideologicznym, politycznym, gospodarczym i kulturalnym. (PAP).

W walce z kryzysem żywnościowym

Ameryka ograniczy spożycie maki o 25 proc.

Waszyngton, 18. 4 (obsł. wł.) Z toku obrad wspólnej konferencji żywnościowej krajów niezniszczonych podczas wojny wynika, że W. Brytania prawdopodobnie przekaze Europie znaczne ilości pszenicy ze swoich zapasów, wprowadzając u siebie ograniczenia w spożyciu.

Stany Zjednoczone rozważają możliwość ograniczenia wewnętrznego spożycia maki o 25%, aby móc zwiększyć dostawy do Europy.

Brazylija zadeklarowała wysyłkę do Europy w ramach akcji UNRRA 8 milionów worków maki kokurydzanej i 5 milionów worków ryżu.

Nowy Jork, 18. 4 (obsł. wł.) Poprzednik mjr. La Guardia na stanowisku dyrektora UNRRA Lehman ostro zaatakował politykę żywnościową Stanów Zjednoczonych, oskarżając rząd o zbyt optywizm, brak realizmu i opieszałość, która spowo-

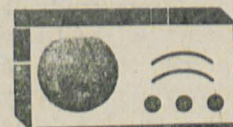
dowała nie dające wyrównać opóźnienia w akcji racjonowania żywności.

Syria wolna od obcych wojsk

Paryż, 18. 4 (PAP). Z Damaszku odeszły ostatnie oddziały wojsk francuskich. W Syrii pozostały tylko obce placówki dyplomatyczne i brytyjskie szpitale.

WARMIACY I MAZURZY

Wszelkie informacje i porady udziela Okręgowy Komitet Narodowościowy w Olsztynie przy ulicy Kościuszki Nr. 43

SLUCHAMY RADIA
WARSZAWA
na fali 395.8 mtr

Piątek, 19 bm. 5.57 sygnał czasu i pieśń 6.05 muzyka lekka, 6.30 muzyka lekka płyt, 6.45 dziennik, 7.10 gimnastyka poranna 7.20 muzyka lekka, 7.45 dziennik, 7.50 muzyka lekka, 8.45 skrzynka poszukiwania 12.20 muzyka, 12.50 muzyka, 13.50 audycja literacka, 14.00 dziennik, 16.00 gazeta radiowa dla dzieci, 16.20 muzyka, 16.40 audycja dla młodzieży, 16.55 kwadrans autorski 17.10 muzyka, 17.55 audycja wojskowa 18.10 reportaż dźwiękowy, 18.25 wiadomości sportowe, 18.30 nauka przy głośniku, 19.00 koncert symfoniczny, 22.00 koncert, 22.30 muzyka z płyt, 23.00 ostatnie wiadomości 23.25 program na jutro, 23.35 skrzynka poszukiwania, 23.55 Hymn.

Pierwsza spółdzielnia uczniowska

powstała w Państwowej Szkole Cwiczen w Olsztynie

Powrót wojewody

Po kilkudniowym pobycie na uroczystościach w Szczecinie wrócił do Olsztyna i objął urządowanie wojewoda olsztyński ob. dr. Zygmunt Robel.

Urzędowanie w okresie przedświątecznym

W okresie przedświątecznym zarówno biura Województwa, jak i Zarządu Miejskiego czynne będą: w piątek dnia 19 bm. od godz. 8 do 13-ej i w sobotę dn. 20 bm. od godz. 8 do 12-ej.

Początek w okresie świąt

W sobotę przedświąteczną 20 bm. urzędy pocztowe czynne będą: w Olsztynie do godz. 16-tej, poza Olsztynem do godz. 15-tej.

W niedzielę 21 bm. tj. w pierwszym dniu świąt poczta będzie nieczynna, w drugim dniu świąt 22 bm. czynna tylko od godz. 9-tej do 11-tej. W dniu tym będą również doręczone przesyłki listowe.

Telegraf i telefon pracować będzie normalnie jak w dnie powszednie.

Z Teatru

im. St. Jaracza

W dniach 18, 19 i 20 bm., tj. w ostatnich dniach Wk. Tygodnia Teatru im. St. Jaracza zawieszają przedstawienia.

Od niedzieli, 21 bm. przedstawienia popołudniowe zaczynają się będą o godz. 17, wieczorowe — o g. 20-ej.

Nasza ankieta

Powódz wypowiedzi Czytelników w ankiecie, dotyczącej zagadnienia mieszkaniowego w Olsztynie, nie zmniejsza się. Zarówno z braku miejsca jak i ze względu na wielką ilość listów drukujemy narazie najciekawsze tylko lub najbardziej charakterystyczne głosy Czytelników.

Fikcyjne meldunki

Ob. Wł. Grefkowicz zwraca uwagę na zjawisko fikcyjnych meldunków, przy pomocy których nieuprawnione jednostki pragną utrzymać zbyt obszerne mieszkania.

Tyczy to zarówno jednostek nieuspołeczniczonych, jak i całej kategorii wszelkiego typu spekulantów i szkodników, którzy przeważnie posiadają mieszkania zarówno w Olsztynie jak i w miejscu poprzedniego swojego zamieszkania.

Walkę z plagą fikcyjnych meldunków należy podjąć bezzwłocznie i z całą energią. Należy dopilnować, aby była respektowana zasada, że tylko

14.240 kg. cukierków

Woj. Wydz. Aprowizacji i Handlu zawiadamia, że odbiór cukierków w ilości 14.240 kg. przeznaczonych dla miasta i województwa olsztyńskiego nastąpi około 30 bm.

Spółdzielczość w swoim dążeniu do wyczerpania wszystkich możliwości zatacza coraz szersze kręgi, wciągając w orbitę swoich zainteresowań nie tylko społeczeństwo starsze ale i młodzież, a co za tym idzie — szkolnictwo.

Spółdzielnie uczniowskie nie są tworem oderwanym, fantazją zakopanego w pracy urzędnika Związku Rewizyjnego, lecz są prosto wyrazem potrzeb.

Potrzeby te określa wyraznie okólnik Ministerstwa Oświaty z dnia 17 stycznia rb., który mówi: „Dla pogłębienia pracy szkolnej Ministerstwo zaleca na terenie wszystkich szkół zorganizowanie spółdzielni uczniowskich, jako instytucji, służących potrzebom wychowania społeczno-gospodarczego i wcielania w życie zasad spółdzielczych».

Konieczność realizacji tej podbudówki spółdzielczej w szkolnictwie została należycie zrozumiana i doceniona przez nauczycielstwo. Państwowa Szkoła Cwiczen w Olsztynie jest tego rozumienia przykładem. Zorganizowana na terenie szkoły spółdzielnia jest pierwszą tego rodzaju w woj. olsztyńskim. Nic więc dziwnego, że dla działwy szkolnej było to prawdziwe święto.

Sala świetlicowa przybrana barwami spółdzielczymi, portretami działaczy i zielenią sprawiła podniosłe wrażenie. Zebranie organizacyjne rozpoczęło się odśpiewaniem hymnu spółdzielczego przez dzieci szkolne. Władze szkolne zjawily się w komplecie.

Do prezydium weszły same dzieci i poprowadziły zebranie nie gorzej od starszych — bez tremy i zdenerwowania. Jedynie zarumienione policzki świadczyły o pewnym podnieceniu. No, ale to już było zupełnie zrozumiałe i naturalne.

Na szczególną uwagę zasługuje wyrobienie działwy szkolnej, pewność siebie, świadomość i poczucie spełnionej roli społecznej.

Spółdzielnia uczniowska «Potęga» jest już faktem dokonany. Nie można jednak było wytłumaczyć tym małym społecznikiem, że pojęcie «potęga» jest trochę za mocne, że bardziej właściwym byłby projekt takiej nazwy jak: «Iskierka lub Wytrwanie».

Pozostała mimo wszystko «Potęga». Uchwała była prawomocna, uchwalona zdecydowaną większością głosów. Nawet przedstawiciele Zw. Rewizyjnego nie mieli w tej materii nic do

powiedzenia. Zebranie organizacyjne po dokonaniu wyboru władz, po odczytaniu planu pracy uchwalilo poza tym przekazanie całkowitego funduszu zasobowego (czystej nadwyżki) na cele ogólne oraz przystąpienie na członka do spółdzielni „Książnicy Mazurskiej“ w Olsztynie.

Za Państwową Szkołą Cwiczen pójdą napewno inne. Uświadomienie młodzieży jest tak znaczne, że rozwijającej się spółdzielczości na terenie szkolnym należy rokować jak najpiękniejszą przyszłość. Państwowa Szkoła Cwiczen zrobiła w tym kierunku dobry początek. Z. M.

Sady dorazne działają

Surowe wyroki za rozboje i grabieże

Sąd Okręgowy w Olsztynie skazał w trybie postępowania doraznego za rozboj, dokonany w dn. 30 stycznia rb. we wsi Kronowo: Jana Białczaka na 10 lat więzienia, Józefa Dawida, Franciszka Grzyba i Stanisława Grzyba, każdego na 6 lat więzienia, Mieczysława Dawida na 3 lata więzienia i Stanisława Kuzia na 2 lata więzienia.

Za rozboje z bronią w rękę, dokonane w dniach 22, 23 i 24 grudnia r. ub. w Olsztynie, Sąd skazał Zbigniewa Młynarczyka na 20 lat więzienia. Za rozboj, dokonany w

styczniu rb. w Orzechowej Górze, gm. Dobre Miasto, Sąd skazał Adama Matuszewskiego i Leonarda Kosiorka każdego na 10 lat więzienia, oraz Wacława Glinkę i Czesława Wąsowskiego każdego na 3 lata więzienia.

Sąd Okręgowy w Luczanach skazał w trybie postępowania doraznego za rozboj, dokonany w dn. 21 stycznia rb. we wsi Sabinki, pow. Węgorbork: Bronisława Zubowicza na 12 lat więzienia, Czesława Moroza na 7 lat więzienia i Stanisława Pietkiewicza na 5 więzienia.

10 tys. ha ziemi ornej czeka na siew w pow. reszelskim

Akcja siewna w powiecie reszelskim jest w całej pełni. Plan zasiewów wiosennych przewiduje obsianie 10.000 ha ziemi.

Wykonanie tego planu będzie możliwe przy wykorzystaniu 815 koni

znajdujących się na terenie powiatu, oraz 56 traktorów ze stacji w Biskupku które już rozpoczęły swe prace w terenie i zostały rozdzielone na poszczególne gminy w ilości od 2 — 4 traktorów.

O ile tylko warunki pozwolą, traktory będą wykorzystane na 2 zmiany. Współpracę z traktorami rozpoczęły gromadzkie i gminne koła Samopomocy Chłopskiej.

Przed paru dniami specjalnie powołana komisja rozdzieliła na wszystkie gminy ziarno siewne, a mianowicie: 4590 kg owsa, 3935 kg jęczmienia, 750 kg pszenicy, 300 kg mieszanki. Przydzielone ziarno komitety gminne akcji siewnej rozdzielają dla poszczególnych gospodarzy. (mk.)

Biskupiec organizuje się

W Biskupcu odbyło się zebranie organizacyjne Związku Zawodowego pracowników służby zdrowia.

Na terenie pow. reszelskiego istnieją 3 szpitale (Biskupiec, Bisztynek, Reszel), ośrodki zdrowia w Biskupcu i Reszlu, w przygotowaniu są 2 ośrodki zdrowia w gminach wiejskich.

Pracownicy tych instytucji nie byli dotąd zorganizowani i zrzeszeni. Powstały obecnie związek zaw. pracowników służby zdrowia jest 9-tym z kolei związkiem, który przystąpił do Powiatowej Komisji Zw. Zaw. (m.k.)

Rozne wedliny, szynki, oraz mięso wołowe

poleca NA SWIETA po przystępnej cenie

WEDLINIARNIA

KUJAWIAK WŁADYSŁAW

528-2 ul. Staszycy 12 (przy ul. Grunwaldzkiej i Tanelowej)

O dach nad głową

ten posiada uprawnienie mieszkaniowe, kto istotnie stale w mieście zamieszkuje.

Podstawą skutecznej walki z fikcyjnymi meldunkami może być tylko sprawnie działająca kartoteka mieszkańców i lokali oraz sumienna kontrola z udziałem czynnika społecznego.

Równorzędnie z wykrywaniem fikcyjnych meldunków należy ujawniać również liczne fakty posiadania obszernych mieszkań przez osoby samotne, które często z tytułu swoich funkcji posiadają ponadto mieszkania służbowe, oraz szczególnie złośliwy typ posiadaczy dwóch i więcej mieszkań, zapisywanych na różnych członków tej samej rodziny.

USprawnić aparat miejski

Punkt ciężkości akcji leży w sprawie działającej kartotece mieszkańców. Autor odnosi jednak wrażenie, że Biuro Ewidencji Ludności nie jest dostatecznie przygotowane do wykonania tego odpowiedzialnego zadania.

Działalność Miejskiego Biura Kwaterunkowego od samego początku była nieudolna. Mamy wiele przykładów wprost rażących błędów. Sprawność tego biura w opinii społecznej jest już dostatecznie osmiejszona.

„Nie znam — pisze autor listu — obecnego porządku, ale mogę śmiało powiedzieć, że błędów kilku miesięcznej działalności nie da się rychło usunąć“.

Usunąć z miasta pasożytów

Niemal w każdym liście domagają się Czytelnicy usunięcia z miasta wszelkiego typu szkodników, spekulantów, właścicieli podejrzanych lub rozpijających ludność lokali, których ostatnio namnożyła się znaczna ilość.

Ob. St. Naszarkowski pisze: „Ci, którzy mają za dużo pieniędzy, a chcą osiedlić się w naszym mieście i nadal ciągnąć dobre zyski, niech odbudowują szkielety domów i tam urządzają się“.

Remontować!

Równie liczne głosy domagają się pośpiesznego remontowania już teraz mało uszkodzonych, lub tylko zdezastrowanych i zanieczyszczonych domów, których jest znaczna ilość, szczególnie na przedmieściach Olsztyna.

Czytelnicy podnoszą również, że do akcji remontów i odbudowy muszą być wciągnięte wszystkie czynniki, mogące być użytecznymi, a więc zarówno państwo i samorząd, jak i spółdzielczość oraz inicjatywa prywatna.

Ogłoszenie przetargu na dzierżawę jezior

Nadleśnictwo Państwowe Borki w Orłowie wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego prawo rybołówstwa i użytkowania trzciny na jeziorach śródlęśnych okręgu Mazurskiego, a mianowicie:

Jezioro: Dubinek, Walisko, Weissee, Kutte, Goldapgar See, Bólka See. Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na jezioro (nazwa jeziora)“ należy składać w tut. Nadleśnictwie Państwowym Borki w Orłowie, poczta Wydmyny, powiat Luczany do dnia 25 kwietnia 1946 r. Dnia 26 kwietnia 1946 r. o godz. 12-ej nastąpi otwarcie nadesłanych ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

W ofercie należy umieścić nazwę jeziora, oraz wysokość oferowanego czynszu dzierżawnego w kg. ryby wyborowej z 1 ha lustra wody w stosunku rocznym. Równocześnie musi oferent w swej ofercie napisać, że warunki przetargu i dzierżawy są mu znane i poddaje się im w zupełności. Wyniki przetargu podlegają zatwierdzeniu przez Dyрекcję Lasów w Olsztynie, która zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i jakichkolwiek odszkodowań z tego tytułu.

Odnośnie złożonej oferty musi oferent wpłacić w kasie Nadleśnictwa wadium w wysokości 10 proc. oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego. Wadium to jest zwrotne w razie odmówienia oferty, w razie zaś przyjęcia jej zostanie zatrzymane jako kaucja na zawartą umowę bez oprocentowania. Warunki dzierżawy można przejrzeć w biurze Nadleśnictwa względnie w Dyrekcji Lasów w Olsztynie w Biurze Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych pokój Nr. 41, w dni powszednie w Nadleśnictwie w czasie od 1-go do 25 kwietnia 1946 r., w Dyrekcji Lasów od godz. 10-ej do 12-ej.

515-1

Ogłoszenie przetargu na dzierżawę jezior

Nadleśnictwo Państwowe Drwęca II w Gnitłowie, poczta Grunwald pow. Ostród wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego prawo rybołówstwa i użytkowania trzciny na jeziorze śródlęśnym okręgu Mazurskiego a mianowicie:

Jezioro Francuskie położone w Leśn. Góry oddz. 27 o pow. 2,64 ha. Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na jezioro Francuskie“ należy składać w tut. Nadleśnictwie Państwowym Drwęca II do dnia 27 kwietnia 1946 r. godz. 11-ta. O godz. 12-tej nastąpi otwarcie nadesłanych ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

W ofercie należy wymienić nazwę jeziora oraz wysokość oferowanego czynszu dzierżawnego w kg. ryby wyborowej z 1 ha lustra wody w stosunku rocznym. Równocześnie musi oferent w swej ofercie napisać, że warunki przetargu i dzierżawy są mu znane i poddaje się im w zupełności. Wyniki przetargu podlegają zatwierdzeniu przez Dyрекcję Lasów w Olsztynie, która zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i jakichkolwiek odszkodowań z tego tytułu.

Odnośnie złożonej oferty musi oferent wpłacić w kasie Nadleśnictwa wadium w wysokości 10 proc. oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego. Wadium to jest zwrotne w razie odmówienia oferty, w razie zaś przyjęcia jej zostanie zatrzymane jako kaucja na zawartą umowę bez oprocentowania. Warunki dzierżawy można przejrzeć w biurze Nadleśnictwa względnie w Dyrekcji Lasów w Olsztynie w Biurze Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych pokój Nr 41 w dni powszednie, w Nadleśnictwie w czasie od 9-12-ej, w Dyrekcji Lasów od godz. 10-ej do 12-ej.

534-2

OGLOSZENIE PRZETARGU NA DZIERZAWĘ JEZIOR

Nadleśnictwo Państwowe Zimna Woda w Jagarzewie wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego prawo rybołówstwa i użytkowania trzciny na jeziorach okręgu Mazurskiego a mianowicie: Omulew, Trzciniowe, Czarne, Dłużek, Duże Błotniste, Błejek i Kopeć.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na jezioro (nazwa jeziora)“ składać w tut. Nadleśnictwie Państwowym Zimna Woda w Jagarzewie, poczta Nibork, do dnia 26 kwietnia 1946 r., godz. 11-ta. O godzinie 12-ej nastąpi otwarcie nadesłanych ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

W ofercie należy wymienić nazwę jeziora, oraz wysokość oferowanego czynszu dzierżawnego w kg. ryby wyborowej z 1 ha lustra wody, w stosunku rocznym. Równocześnie musi oferent w swej ofercie napisać, że warunki przetargu i dzierżawy są mu znane i poddaje się im w zupełności. Wyniki przetargu podlegają zatwierdzeniu przez Dyрекcję Lasów w Olsztynie, która zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i jakichkolwiek odszkodowań z tego tytułu.

Odnośnie złożonej oferty musi oferent wpłacić w kasie Nadleśnictwa wadium w wysokości 10 proc. oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego. Wadium to jest zwrotne w razie odmówienia oferty. W razie zaś przyjęcia jej zostanie zatrzymane jako kaucja na zawartą umowę bez oprocentowania. Warunki dzierżawy można przeglądać w Biurze Nadleśnictwa, względnie w Dyrekcji Lasów w Olsztynie w Biurze Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych, pokój Nr 41, w dni powszednie, w Nadleśnictwie w czasie od 8-15-tej, w Dyrekcji Lasów od godziny 10 do 12.

526-1

Filmy radzieckie na ekranach kin polskich

Wkrótce na ekranach kin polskich ukaże się szereg nowych i dawnych filmów produkcji radzieckiej.

Ujrzymy m. in.:

»Dni i noce« — film o bitwie stalingradzkiej.

»Dzieciństwo Gorkiego« — 1 część trylogii filmowej o znakomitym pisarzu-rosyjskim.

»Dzieci kapitana Granta« — scenariusz w/g powieści J. Verne'go.

OGLOSZENIA
DRABNE

POTRZEBNA biegła maszynistka od zaraz. Zgłaszać się do Nadzwyczajnego Komisariatu do walki z epidemiami ul. Warszawska 85. (520-1)

ZAGINAL pies-owczarek maści czarnej z brązową krawatką. Odprowadzić za wynagrodzeniem. Olsztyn ul. Kasztelanska 10-5. (527-1)

UNIEWAZNIAM zagubioną książkę woj-skową, wydaną przez RKU Augustów, na nazwisko Dziekiewicz Wacław. (528-1)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Ciechanów i świadectwo szkolne, na nazwisko Asztemborski Wacław. (529-1)

UNIEWAZNIAM zagubione: dowód osobisty wydany przez gminę Borkowo, pow. Sierpc, kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Płock, kartę przesiedleńczą, wydaną przez PUR w Czerwoncu, kartę rowerową, na nazwisko Ziółkowski Jan. (530-1)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę demobilizacji, wydaną przez RKU Lublin, 29/XII 1945 r. na nazwisko Zachemba Ludwik urodz. 8/VIII 1926 r. w Czortkowie. (531-1)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU w Płocku na nazwisko Kamiński Jan, urodz. 11/XII 1913 r. w Płocku. (532-1)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego, wydane przez Starostwo Reszelskie na imię Grabosz Franciszka, zamieszkała Biskupiec ul. Warszawska 14. (535-2)

UNIEWAZNIAM dowód osobisty, kartę rejestracyjną i zaświadczenia pułkowe syna Stanisława, na nazwisko Kowalczyk Jakub. (536-2)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie Nr. 614 wydane przez Urząd Wojew. Mazurski w Olsztynie na nazwisko Litwiniak Jadwiga urodz. 20/12 1924 w Siedlcach. (537)

UNIEWAZNIAM zagubioną tabliczkę rejestracji roweru Nr. 37 wydaną przez Wojew. Urząd w Olsztynie oraz legitymację na rower marki „Junkier“ Nr. 192281 na nazwisko Niedzwiecki Dzierżysław. (538)

Ogłoszenie przetargu.

Wydział Pracy i Opieki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego Mazurskiego ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na wykonanie robót remontowych domu na Ośrodek Opieki Społecznej w m. Wartemborku.

Oferty na powyższe roboty należy składać do dnia 23 kwietnia 1946 r. do godz. 10-ej w kancelarii Wydziału (Ratusz — pokój Nr. 75), po czym nastąpi kom. otwarcie ofert (g. 11).

Komisja przetargowa zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, lub unieważnienia przetargu, bez podania motywów, względnie wyeliminowania niektórych robót.

Podkłady ofertowe są do nabycia za opłatą 100 zł w kancelarii Wydziału (pokój Nr. 75) i tamże znajduje się materiał do przejrzania i zapoznania się z całością i warunkami odnośnie robót mających być wykonanych.

Blizszych szczegółów technicznych udziela powiatowy kierownik działu Odbudowy (gmach Starostwa Powiatowego Olsztynskiego). (538)

„Zaczarowany świat“ — bajka filmowa.

„Aktorki“ — komedia z muzyką Offenbacha i innych kompozytorów.

„Pewnej nocy“ — dramat wojenny. Prócz tego zobaczymy interesujący dodatek pt. „Kapitulacja Japonii“.

(PAP)

Najsilniejszy motor samolotowy

Anglia produkuje obecnie najsilniejszy na świecie motor samolotowy, który — mimo skromnej wagi 720 kg. — posiada moc 1500 koni mechanicznych.

Jest to silnik turbo-odrzutowy.

W walce o zdrowie

Z Biskupca wyruszyła pierwsza kolumna sanitarno-dezynfekcyjna na objazd powiatu.

Kolumna ma za zadanie odwiedzić wszystkie osiedla wiejskie i zapoznać się na miejscu z warunkami zdrowotnymi i higieną.

Pracę swą kolumna sanitarna rozpoczęła od gm. Rydbach, dostarczając ludności: leki, środki opatrunkowe, apteczkę, mleko w proszku oraz tran dla dzieci.

Przyjazd kolumny do poszczególnych gromad witany jest owacyjnie przez ludność, która w pełni docenia pożyteczną działalność kolumny. (mk)

Tow. Przyjaciół Zolnierza w Braniewie

W Braniewie przy udziale przedstawicieli partii politycznych, zwiazków i organizacji zorganizowane Towarzystwo Przyjaciół Zolnierza.

Nowo zorganizowane Towarzystwo Przyjaciół Zolnierza ma wielkie możliwości rozwoju i pozytywnej pracy na terenie miasta i powiatu.

Sport

Lodz bije Czechow 11:5

Spotkanie pięściarskie między czechską drużyną „Boxing-Club“ a LKS zakończyło się sukcesem łodzian w stosunku 11:5.

Z drużyny polskiej najpiękniejszą walkę stoczyli: Stasiak, Sztolc i Olejnik.

Przybory **KANASZNIK** szewskie • Olsztyn, Rafuszowa 7

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wl. Mroczkowski
Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem“ w Olsztynie.

CENY OGLOSZEN: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIECZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolporterskich. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.